

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Гж1-460/23
21.02.2023. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија Јасминке Вукановић, председника већа, Радмиле Николић и Данијеле Савић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Ивана Беришић и Петар Ивановић, адвокати из ..., против туженог Дом здравља ..., чији је законски заступник директор ББ из ..., а које заступа Државно правобранилаштво из ..., Одељење у ..., ради дискриминације и накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Пожаревцу П1-2/22 од 29.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 21.02.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

1. ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Пожаревцу П1-2/22 од 29.11.2022. године.

2. ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца АА из ..., којим је тражио да се обавезе тужени Дом здравља ... да му исплати трошкове жалбеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу П1-2/22 од 29.11.2022. године, ставом 1. изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је у поступању Дисциплинске комисије туженог у вези позивања тужиоца на расправу од 28.10.2020. године без писменог позива и претходног обавештења о предмету расправе и онемогућавања тужиоца да припреми одбрану и ангажује адвоката као и одбијањем директора туженог и председника синдиката да тужиоцу доставе копију пријаве НН лица од 15.9.2020. године, заведену у Министарству здравља под ознаком 33-09-V/log-754 L J повређено право тужиоца на уживање права у области рада, као и да се обавезе тужени да тужиоцу на име тешког облика дискриминације у области рада због претрпљених душевних патњи исплати износ од 500.000,00 динара, са законском затезном каматом од утужења до исплате. Ставом 2. изреке, обавезан је тужилац је туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 94.500,00 динара.

Против првостепене пресуде благовремено је жалбу изјавио тужилац, побијајући је због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Апелациони суд је испитао првостепену пресуду на основу члана 386. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20) и у границама разлога наведених у жалби и утврдио да жалба тужиоца није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1. до 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд, пази по службеној дужности, као ни битна повреда из тачке 12. наведене норме, јер је изрека пресуде јасна и разумљива, не противречи сама себи а ни разлозима пресуде, пресуда садржи јасне разлоге о битним чињеницама који не противрече међусобно ни стању у спису, тако да, супротно жалбеним наводима, нема недостатака због којих се не може испитати.

Неосновани су наводи жалбе да је првостепена пресуда донета уз битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, указивањем да је првостепени суд битне чињенице утврђивао супротно правилима доказивања. Ово из разлога што је првостепени суд, супротно жалбеним наводима, правилно применио наведене норме процесног права и на основу оцене доказа, као и на основу резултата целокупног поступка одлучио по свом уверењу које ће чињенице узети као доказане.

Неосновано се жалбом истиче да је првостепена пресуда донета уз погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну примену материјалног права.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, тужилац је у радном односу код туженог почев од 01.06.1987. године на пословима вишег медицинског техничара у Служби кућног лечења. У току 2019. године тужилац је, са послова главног техничара у Служби кућног лечења, распоређен на послове вишег медицинског техничара у истој служби у вези чега је водио радни спор пред Основним судом у Пожаревцу, који је окончан доношењем пресуде која у моменту закључења ове главне расправе није постала правоснажна. Дана 15.9.2020. године НН лице је поднело Министарству здравља Републике Србије пријаву против запослених у Дому здравља у ..., између осталих, и против тужиоца и запосленог ВВ, у којој пријави се, између осталог, наводи да су ови запослени сексуално злостављали другог запосленог, вређали председника РС, Министра здравља РС, као и директора Дома здравља ... у вези чега је дана 14.10.2020. године директорка Дома здравља ..., Основном јавном тужилаштву Пожаревац поднела кривичну пријаву против НН лица, због кривичног дела из члана 334. (лажно пријављивање), члана 343. (изазивање панике и нереди) и члана 344. КЗ (насилничко понашање), која пријава је у ОЈТ Пожаревац заведена под бројем 6416, дана 14.10.2020. године. Дана 28.10.2020. године у Дом здравља ... је дошао инспектор Министарства здравља из ... и том приликом инспектор је тражио да се узме изјава од тужиоца поводом наведене анонимне пријаве која је претходно послата туженом. Поступајући по налогу инспектора директор Дома здравља се обратила правној служби тражећи да се позове тужилац ради давања изјаве, те су они спровели овај поступак и позвали га да дође у просторије Дома здравља, с обзиром да се налази на терену. У Дому здравља у ... се и раније дешавало да се подносе анонимне пријаве, које су се

углавном тичале навода непружања здравствене заштите од стране запослених у Дому здравља, а о којим анонимним пријавама су се изјашњавале надлежне службе Дома здравља углавном тако што би се од запосленог на кога се односила анонимна пријава тражило да се писмено изјасни на наводе из пријаве, након чега би директор Дома здравља одлучивао да ли ће поднети пријаву против конкретног запосленог или не. Код туженог није постојала пракса да се запослени против кога је поднета анонимна пријава позове пред дисциплинску комисију ради изјашњења на наводе из пријаве, већ се такав запослени на кога се односила анонимна пријава писмено изјашњавао на наводе, те би се та писмена изјава достављала директору који би одлучио о евентуалном вођењу поступка против запосленог. У конкретном случају је у просторије Дома здравља дошао инспектор министарства здравља Републике Србије, те је тражио од директорке Дома здравља да се узме изјава од тужиоца на кога се односила анонимна пријава, због чега се састала дисциплинска комисија како би се тужилац изјаснио на наводе из анонимне пријаве која му је том приликом прочитана, сачињен је записник о узимању изјаве пред дисциплинском комисијом, који је код туженог заведен под бројем 6705 дана 28.10.2020. године. Против тужиоца није покренут никакав дисциплински поступак, нити је тужени Дом здравља од надлежних органа гоњења добио било какву повратну информацију у вези кривичне пријаве која је поднета 14.10.2020. године против НН лица, због описаних догађаја.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд закључио да тужилац није био изложен дискриминацији, да тужиоцу по том основу није повређено право на уживање права из области рада и да му не припада накнада нематеријалне штете због претрпљених душевних патњи, па је применом одредаба материјалног права на које се у образложењу побијане пресуде позвао, одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован и одлучио као у ставу 1. изреке побијане пресуде.

Оспоравајући правилност утврђеног чињеничног стања, као и правилност примењеног материјалног права, жалба се своди на тврђења: да је погрешан закључак првостепеног суда да против тужиоца није вођен дисциплински поступак; да је тужени поступио према тужиоцу неједнако у односу на друге запослене у истој или сличној ситуацији јер је уобичајена процедура била да се запослени против којег је поднета пријава, упозна са садржином и писмено изјасни о истој, да тужиоцу није омогућено да на законом прописан начин буде позван да би се изјаснио пред дисциплинском комисијом, да предузима доказне радње у поступку, што све не може оправдати долазак инспектора министарства здравља који не може давати налоге за узимање изјаве пред дисциплинском комисијом; да се у конкретном случају није радило о хитности узимања изјаве јер је тужени пријаву примио дана 12.10.2020. године, а тужилац је саслушан пред дисциплинском комисијом дана 28.10.2020. године; да из анонимне пријаве јасно произилази да је подносилац пријаве имао на уму сексуално опредељење тужиоца као и његово политичко убеђење и да се у конкретном случају ради о вишеструкој дискриминацији према тужиоцу, по више основа, односно личних својстава истовремено.

По оцени Апелационог суда, овакви жалбени наводи тужиоца нису основани.

Поред разлога датих у образложењу побијане пресуде, ово и из разлога што је Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (ратификованом Законом о ратификацији Европске конвенције за заштиту људских

права и основних слобода објављеним у „Службеном листу Србије и Црне Горе међународни уговори“ број 9/03...7/05, „Службени гласник РС“ -међународни уговори број 12/10) и то одредбом члана 14. забрањена дискриминација, одређено да се уживање права и слобода предвиђених у овој Конвенцији, обезбеђује без дискриминације по било ком основу, као што су пол, раса, боја коже, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порекло, веза с неком националном мањином, имовно стање, рођење или други статус. Уставом Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06) и то одредбом члана 21. прописана је забрана дискриминације, тако што је одређено: да су пред Уставом и законом сви једнаки (став 1), да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације (став 2), као и да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета (став 3).

Одредбом члана 2. став 1. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/09 и 52/21) прописано је да дискриминација и дискриминаторско поступање означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лица или групе, као и на чланове њихових породица или њима блиских лица на отворени или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима. Чланом 16. став 1. истог закона, забрањена је дискриминација у области рада, односно нарушавање једнаких могућности за заснивање радног односа или уживање под једнаких условима свих права у области рада, као што су право на рад, на слободан избор запослења, на напредовање у служби, на стручно усавршавање и професионалну рехабилитацију, на једнаку накнаду за рад и једнаке вредности, на правичне и задовољавајуће услове рада, на одмор, на образовање и ступање у синдикат, као и на заштиту од незапослености. Према члану 20. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05...95/18) дискриминација је забрањена у односу на услове за запошљавање и избор кандидата за обављање одређеног посла, услове рада и сва права из радног односа, образовање, оспособљавање и усавршавање, напредовање на послу, отказа уговора о раду. Из садржине наведених норми јасно произилази да је најбитнија карактеристика дискриминације – прављење разлике, које при том мора бити неоправдано и мора бити везано за неко лично својство дискриминисаног лица.

У конкретном случају, имајући у виду наведене норме и утврђено чињенично стање, правилан је закључак првостепеног суда да поступање туженог, које тужилац квалификује као акт дискриминације, не представља дискриминацију, јер тужилац није учинио вероватним да је у погледу покретања и вођења дисциплинског поступка третиран неповољније него остали запослени, с обзиром на неко своје лично својство.

У поступку је несумњиво утврђено да код туженог није постојала пракса да се запослени против кога је поднета анонимна пријава позове пред Дисциплинску

комисију ради изјашњења на наводе из пријаве, већ се такав запослени на кога се односила анонимна пријава писмено изјашњавао на наводе, те би се та писмена изјава достављала директору који би одлучио о евентуалном вођењу поступка против запосленог, а да је у конкретном случају, у просторије Дома здравља дошао инспектор Министарства здравља Републике Србије који је тражио од директорке Дома здравља да се узме изјава од тужиоца на кога се односила анонимна пријава, због чега се састала дисциплинска комисија како би се тужилац изјаснио на наводе из анонимне пријаве која му је том приликом прочитана, међутим тужилац није доказао да је до овако другачијег поступања туженог према њему дошло с обзиром на неко његово конкретно или претпостављено лично својство које би било основ разликовања и различитог поступања туженог у односу на тужиоца, а у поређењу са осталим запосленима у истој или сличној ситуацији. Осим тога, покретање и вођење дисциплинског поступка, у коме се утврђује евентуална дисциплинска одговорност запосленог, само по себи не представља чин који се може означити као акт дискриминације.

Наиме, тужилац у постављеном тужбеном захтеву тражи да се утврди да је у поступању Дисциплинске комисије туженог у вези позивања тужиоца на расправу од 28.10.2020. године без писменог позива и претходног обавештења о предмету расправе и онемогућавања тужиоца да припреми одбрану и ангажује адвоката као и одбијањем директора туженог и председника синдиката да тужиоцу доставе копију пријаве НН лица од 15.09.2020. године, заведену у Министарству здравља под ознаком 33-09-V/log-754 L J, повређено право тужиоца на уживање права у области рада. По схватању овог суда, наведене радње и пропусти туженог би евентуално имале утицаја на повреду права на одбрану тужиоца у дисциплинском поступку, које радње би се могле ценити у поступку контроле законитости дисциплинског поступка, али чак и да су наведене радње незаконите у смислу правилности спроведеног дисциплинског поступка, наведене радње од стране туженог не значе саме по себи да је тужилац због пропуста у вођењу дисциплинског поступка од стране туженог дискриминисан, јер тужилац није довео у везу наведене радње са неким личним својством.

Тужилац није изнео ниједну тврдњу да је тужени наведеним радњама неједнако поступао према њему с обзиром на неко његово стварно или претпостављено лично својство у односу на друге запослене у истој ситуацији. Поред тога, да би тужилац учинио вероватним да је тужени извршио акт дискриминације, био је у обавези не само да тврди већ и да докаже постојање чињеница из којих се може оправдано претпоставити да се тужени дискриминаторно понашао. Тужилац у првостепеном поступку није тврдио нити доказивао сходно члану 228. ЗПП да је тужени радњу дискриминације извршио с обзиром на неко његово лично својство стварно или претпостављено (пол, рођење, језик, расу, боју коже, старост, трудноћу, здравствено стање, односно инвалидност, националну припадност, вероисповест, брачни статус итд.), јер неједнако поступање, па и оно у области рада, постоји само уколико је разликовање направљено, односно неједнако поступано због неког стварног или претпостављеног личног својства. Тужилац у поступку није пружио доказе сходно члану 231. став 2. ЗПП да је тужени покренуо и спровео дисциплински поступак на описани начин због неког личног својства као што су његово сексуално опредељење или политичко убеђење, па је позивање у жалби на наведена лична својства која се помињу само у анонимној пријави без утицаја, имајући у виду да су радње које тужилац означава као дискриминаторне у постављеном тужбеном захтеву, односе на

радње и пропуштања од стране дисциплинске комисије, директора туженог и председника синдиката, али не и на радње учињене у анонимној пријави.

С тим у вези, да би дискриминација постојала, нужно је постојање неког личног својства као узрока другачијег третмана, па како тужилац сходно одредби члана 45. став 2. Закона о забрани дискриминације, није учинио вероватним да је тужени извршио акт дискриминације, у смислу члана 2. став 1. овог закона, то терет доказивања да услед покретања и вођења дисциплинског поступка на описани начин у тужбеном захтеву, није дошло до повреде начела једнакости, односно начела једнаких права и обавеза, није прешао на туженог, а тужилац на коме је према одредби члана 231. ЗПП, био терет доказивања чињеница на којима заснива свој захтев, током трајања поступка, није доказао постојање узрочне везе између таквог понашања туженог и неког његовог личног својства. Како поступање туженог на описани начин, ни по оцени овог суда, а супротно жалбеним наводима тужиоца, није последица повреде начела једнакости, односно забране дискриминације, то је правилна одлука првостепеног суда којом је одбијен као неоснован тужбени захтев, због чега је правилно одбијен као неоснован и тужиочев захтев за накнаду нематеријалне штете на име тешког облика дискриминације у области рада због претрпљених душевних патњи, како је и одлучио у првом ставу изреке побијане пресуде.

Имајући у виду да Апелациони суд није прихватио разлоге због којих је првостепени суд одбио као неосноване тужбене захтеве тужиоца већ је у овој пресуди дао разлоге због којих исти нису основани то због тога жалбене наводе тужиоца којима се оспоравају закључци првостепеног суда о хитности узимања изјаве тужиоца због доласка инспектора, оцењује као жалбене наводе који нису били од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Како ниједним жалбеним наводом није доведена у сумњу законитост и правилност првостепене пресуде, Апелациони суд је сходно одредби члана 390. ЗПП, одлучио као у ставу 1. изреке ове пресуде, с тим што је потврдио и решење о трошковима поступка, садржано у ставу 2. изреке побијане пресуде јер је исто правилно донето у складу са одредбом члана 153. и 154. ЗПП.

Применом одредбе члана 165. став 1. ЗПП, Апелациони суд је ставом 2. изреке ове пресуде одлучио о захтеву тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му накнади трошкове жалбеног поступка, тако што је исти одбио јер тужилац није успео у поступку по жалби.

**Председник већа - судија
Јасминка Вукановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Алексић**